ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.8.2021
COM(2021) 469 final

2021/0263 (NLE)

Πρόταση

# ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ όσον αφορά την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας ΕΟΧ σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών**

**(«Ορίζων Ευρώπη»)**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

# ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

## 1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ σε σχέση με την προβλεπόμενη έκδοση της απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ όσον αφορά την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας ΕΟΧ σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών

## 2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

### 2.1. Η συμφωνία ΕΟΧ

Η συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (στο εξής: συμφωνία ΕΟΧ) εξασφαλίζει ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς για τους πολίτες και τους οικονομικούς φορείς στον ΕΟΧ. Προβλέπει την ενσωμάτωση της νομοθεσίας της ΕΕ που καλύπτει τις τέσσερις ελευθερίες και στα 30 κράτη μέλη του ΕΟΧ, τα οποία αποτελούνται από τα κράτη μέλη της ΕΕ, τη Νορβηγία, την Ισλανδία και το Λιχτενστάιν. Επιπλέον, η συμφωνία ΕΟΧ καλύπτει τη συνεργασία σε άλλους σημαντικούς τομείς όπως οι τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης, της εκπαίδευσης, της κοινωνικής πολιτικής, του περιβάλλοντος, της προστασίας του καταναλωτή, του τουρισμού και του πολιτισμού, οι οποίοι, συλλογικά, είναι γνωστοί ως «συνοδευτικές και οριζόντιες» πολιτικές. Η συμφωνία άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1994. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, με τα κράτη μέλη της, είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας.

### 2.2. Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ

Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ είναι αρμόδια για τη διαχείριση της συμφωνίας ΕΟΧ. Αποτελεί φόρουμ για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ. Οι αποφάσεις της λαμβάνονται με συναίνεση. Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, την ευθύνη, από την πλευρά της Ένωσης, για τον συντονισμό των θεμάτων του ΕΟΧ έχει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης.

### 2.3. Η προς έκδοση πράξη της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ

Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ αναμένεται να εκδώσει την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ (στο εξής: προς έκδοση πράξη) για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας ΕΟΧ σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών.

Σκοπός της προς έκδοση πράξης είναι να επεκταθεί η συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας ΕΟΧ ώστε να συμπεριληφθεί η συμμετοχή των κρατών ΕΟΧ-ΕΖΕΣ στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Επομένως ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» και τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013[1] και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2021/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2021 σχετικά με το

[1] ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1.

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (αναδιατύπωση)[2] ενσωματώνονται στη συμφωνία ΕΟΧ.

Δεδομένου ότι το Λιχτενστάιν δεν εξέφρασε ενδιαφέρον να συμμετάσχει στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αφορά μόνο τη Νορβηγία και την Ισλανδία.

Σύμφωνα με τη δημοσιονομική πολιτική της ΕΕ, η συμμετοχή σε δραστηριότητες της ΕΕ είναι εφικτή μόνον εφόσον έχει καταβληθεί η αντίστοιχη οικονομική συνεισφορά. Ωστόσο, η πληρωμή μπορεί να πραγματοποιηθεί μόλις εγκριθεί το παρόν σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου και μόλις υποβληθεί στα κράτη ΕΟΧ-ΕΖΕΣ η επακόλουθη πρόσκληση της ΕΕ για καταβολή συνεισφορών, η οποία καταρτίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ως εκ τούτου, προκειμένου να καλυφθεί το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2021 και της παραλαβής της αντίστοιχης πληρωμής, το σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής ισχύει επίσης αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2021. Η αναδρομική ισχύς δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ενδιαφερομένων και τηρεί την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Η προς έκδοση πράξη θα καταστεί δεσμευτική για τα μέρη σύμφωνα με τα άρθρα 103 και 104 της συμφωνίας ΕΟΧ.

## 3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η Επιτροπή υποβάλλει το σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ προκειμένου να εγκριθεί από το Συμβούλιο ως θέση της Ένωσης. Η Επιτροπή ελπίζει ότι θα μπορέσει να την παρουσιάσει στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ το συντομότερο δυνατό.

Το περιεχόμενο και η φύση του σχεδίου της επισυναπτόμενης απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ υπερβαίνουν ό,τι μπορεί να θεωρηθεί ως απλή τεχνική προσαρμογή κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου. Συνεπώς, η θέση της Ένωσης καθορίζεται από το Συμβούλιο.

## 4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

### 4.1. Διαδικαστική νομική βάση

*4.1.1. Αρχές*

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «*των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας*».

Η έννοια «*πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα*» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο. Περιλαμβάνει επίσης πράξεις που δεν έχουν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς

[2] ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 61.

δικαίου, αλλά «*επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης*»[3].

*4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση*

Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ είναι όργανο που έχει συσταθεί με συμφωνία και συγκεκριμένα τη συμφωνία ΕΟΧ. Η πράξη την οποία καλείται να εγκρίνει η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ είναι πράξη που παράγει έννομα αποτελέσματα. Η προς έκδοση πράξη θα είναι δεσμευτική βάσει του διεθνούς δικαίου, σύμφωνα με τα άρθρα 103 και 104 της συμφωνίας ΕΟΧ.

Η προς έκδοση πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας. Ως εκ τούτου, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ σε συνδυασμό με το άρθρο 1 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

**4.2. Ουσιαστική νομική βάση**

*4.2.1. Αρχές*

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προς έκδοση πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνον ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

Σε περίπτωση που η προς έκδοση πράξη επιδιώκει συγχρόνως πολλούς στόχους ή έχει πολλές συνιστώσες οι οποίοι/-ες συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους, χωρίς ο ένας / η μία να έχει παρεπόμενο χαρακτήρα σε σχέση με τον/την άλλο/-η, η ουσιαστική νομική βάση της απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να περιλαμβάνει, κατ' εξαίρεση, τις διάφορες αντίστοιχες νομικές βάσεις.

*4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση*

Η ουσιαστική νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης αντιστοιχεί στην ουσιαστική νομική βάση της νομικής πράξης την οποία ενσωματώνει στη συμφωνία ΕΟΧ.

Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» βασίζεται στους τίτλους της ΣΛΕΕ «Βιομηχανία» και «Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη και διάστημα» (άρθρα 173, 182, 183 και 188).

Συνεπώς, η ουσιαστική νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης περιλαμβάνει τις ακόλουθες διατάξεις: το άρθρο 173 παράγραφος 3, το άρθρο 182 παράγραφος 1, το άρθρο 183 και το άρθρο 188 δεύτερο εδάφιο της ΣΛΕΕ.

**4.3. Συμπέρασμα**

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 173 παράγραφος 3, το άρθρο 182 παράγραφος 1, το άρθρο 183 και το άρθρο 188 δεύτερο εδάφιο της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 1 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

[3] Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

## 5. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η Νορβηγία και η Ισλανδία συνεισφέρουν οικονομικά στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Το ακριβές ποσό θα καθοριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας ΕΟΧ, μόλις εγκριθεί το παρόν σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου.

## 6. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Δεδομένου ότι η πράξη της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ θα τροποποιήσει το πρωτόκολλο 31 της συμφωνίας ΕΟΧ σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών, είναι σκόπιμο να δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* μετά την έκδοσή της.

2021/0263 (NLE)

Πρόταση

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**για τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ όσον αφορά την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας ΕΟΧ σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών**

**(«Ορίζων Ευρώπη»)**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,**

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 173 παράγραφος 3, το άρθρο 182 παράγραφος 1, το άρθρο 183 και το άρθρο 188 δεύτερο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 1994, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο[4], και ιδίως το άρθρο 1 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο[5] (στο εξής: συμφωνία ΕΟΧ) άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1994.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 98 της συμφωνίας ΕΟΧ, η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ δύναται να αποφασίσει να τροποποιήσει, μεταξύ άλλων, το πρωτόκολλο 31 της συμφωνίας ΕΟΧ που περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών.

(3) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[6] πρέπει να ενσωματωθεί στη συμφωνία ΕΟΧ.

(4) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/819 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[7] πρέπει να ενσωματωθεί στη συμφωνία ΕΟΧ.

---

4 ΕΕ L 305 της 30.11.1994, σ. 6.

5 ΕΕ L 1 της 3.1.1994, σ. 3.

6 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» και των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 ( ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

7 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2021/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2021 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (αναδιατύπωση), (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 61).

(5) Το πρωτόκολλο 31 (σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών) της συμφωνίας ΕΟΧ θα πρέπει, επομένως, να τροποποιηθεί αναλόγως.

(6) Η θέση της Ένωσης στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ θα πρέπει, επομένως, να βασιστεί στο σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ που περιλαμβάνεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

*Άρθρο 1*

Η θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ένωσης, στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, για την προτεινόμενη τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 (σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών) της συμφωνίας ΕΟΧ βασίζεται στο σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ που επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

*Άρθρο 2*

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία εκδόσεώς της.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο*
*Ο Πρόεδρος*